

I KITUS PLOTUS

Ryšium su šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktimi Lietuvos vardas plačiai sklinda laisvajame pasaulyje. Kartu su Lietuvos vardo sklidimu išskyla ir dabartinė jos būklė. Laisvasis pasaulis žvelgia į Lietuvos pavergimą, tautos priespaudą, religijos persekiojimą. Toks pasaulio dėmesio atkreipimas į pavergtą kraštą nėra malonus pavergėjui, kuris laikosi savo ginklų jėga. Bet tai nėra vienintelė jėga. Šalia jos yra moralinė pasaulio jėga, sugédinanti ginklų jėgą ir ją dilinanti. Ji netirpdo plieno, negriauna tankų, nesunaikina branduolinių sprogmenų, bet veikia žmogų, valdantį visą ginkluotę. Dėl to svarbu nuolat didinti moralinį spaudimą į pavergtą ne tik Lietuvos, bet ir daugelio kitų kraštų. Tai nėra pasiekama per dieną. Tam reikia ilgo laiko. Moralinė pasaulio opinija yra galingas ginklas, bet jo veikimas nėra staigus, sprogstantis. Jis turi įsiskverbti į žmogų, į valdančių kolektyvą ir parodyti jo niekingumą. Tai tarytum drėgmės skverbimasis į tvirtos pilies mūrus — jos pamatus. Kai pastarųjų atsparumas sumažėja, ima griūti ir visas pastatas. Moralinis ginklas yra tuo pranašesnis, kad išvengia baisaus fizinio žmonijos naikinimo ir siekia laimėjimo nuolatiniu moralinio pobūdžio spaudimu.

Didėjantis moralinis spaudimas Lietuvos laisvinimo byloje yra ypač reikalingas. Religinėje srityje jisai šv. Kazimiero metais labai sustiprėjo. Prie jo prisidėjo religiniai autoritetai daugelyje kraštų, be to, ir viešoji opinija šioje srityje leidžiasi lengviau lenkiama persekiojamos Lietuvos naudai. Pasaulio tikintiesiems lengva suprasti religijos persekiojimą, žmogaus teisių paneigimą ir prieš tai protestuoti. Kas kita politinėje srityje. Ją išskirti su Lietuvos byla yra žymiai sunkiau. Čia stipriai veikia sovietinės vergijos diplomatija, mokanti pridenkti miglomis komunistinę tikrovę ir laimėti savo naudai šalininkų. Vadina moje kairėje yra gana daug grupių, kurios tiki sovietine propaganda, nelaiko pavergtais kraštais nei Lietuvos, nei kitų Baltijos kraštų. Pvz., kai buvo svarstoma Europos parlamente Otto Habsburgo rezoliucijai prieš Baltijos kraštų nepriklausomybę, pradžioje buvo sutikta nemažai opozicijos iš kairiųjų grupių. Ir tik vėliau įsijungus akcijon baltiečių socialistams, buvo laimėtas ir kairiųjų palankumas, išskyrus pačius radikaliuosius. Tokio politinio palankumo sovie-

tams yra net Pasaulio Bendrijų Taryboje, kurioje dalyvauja ir Sov. Sąjungos ortodoksų atstovai. Dėl to ten nekeliamas nei Lietuvos, nei kitų kraštų pavergimas, nei religijos persekiojimas. Mat prisibijoma, kad sovietiniai atstovai nepasitrauktų iš tarybos.

Taigi moralinis spaudimas politinėje srityje tebėra aktualus uždavinys. Tai sritis, kurioje turėtų stipriau dirbti mūsų politikai. Vyksta įvairūs tarptautinio pobūdžio suvažiavimai, kuriuose svarstomi politiniai klausimai. Tai vieta, kur galima kelti ir pavergtų tautų klausimą, įsiderinant į bendrą politinių jėgų strategiją. Pvz. tarptautiniuose krikščionių demokratų partijos suvažiavimuose yra galimybė kelti Lietuvos klausimą. Kiek matyti iš pranešimų spaudoje, ta galimybė yra naudojama. Ateityje ji turėtų būti dar stipriau ir plačiau panau-

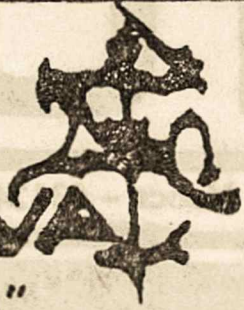
dojama. Sunkėnė dirva yra kairės partijos, ypač socialistinės, kurių įtaka Europoje yra didelė. Lietuvių ir kitų kraštų socialistams derėtų šioje srityje stipriau pasidaryti. To pat lauktina iš liberalinių ir kitų nepartinių politinių susigrupavimų, t.y. didesnio veržlumo atitinkamuose forumuose. Lietuvių dalyvavimas tarptautinės reikšmės politiniuose sąjūdžiuose yra svarbus dabarties uždavinys. Ir jeigu politinės lietuvių partijos išsivijoje pajėgs tą uždavinį tinkamai ir pakankamai stipriai atlikti, įprasmis savo buvimą už Lietuvos ribų. Tarpusavis stumdymasis lietuviškoje rinkoje tėra mažareikšmis dalykas, menkai tepasitarnaujantis Lietuvai. Stipresnis išėjimas į tarptautinę plotmę yra prisidėjimas prie minėto moralinio spaudimo, kurio prisibijojimo pavergėjas.

Tėviškės Žiburiai

ŠV. KAZIMIERAS - LIETUVOS KARALAITIS. Italų kilmės tapytojo EDWARD RECCHIONI kūrinys (120 x 180 cm) buvo palaimintas ir pristatytas tikintiesiems per šv. Kazimiero šventę Mokoj gegužės 6 dieną dalyvaujant regionaliniam vyskupui Dom Luciano Mendes de Almeida.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 10.000,00

Prenumerata paprastu paštu užsieniu: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 15.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr\$. 800,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėju nuomone.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redigė Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 300,00

I P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 20.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr\$. 800,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 61

MINTYS, PERSKAIČIUS STRAIPSNI
"VIENOJE RANKOJE ROŽANČIUS,
KITOJE - VÉZDAS"

(tęsinys iš praeito)

Straipsnio "teisingumą" liudija pirmieji jo sakiniai: "Tiesa", kunigas Sigitas TAMKEVIČIUS praeityje nebendravo su buržuazinių nacionalistų gaujomis, nelaimino jų kruvinų "žygdarbių", neslėpė bažnyčios požemiuose banditų ginklų, kaip tai darė, pavyzdžiui tas pats A. SVARINSKAS". Norisi paprašyti korespondentės S. MOCKUVIENĖS patikslinti, kurių bažnyčių požemiuose kun. A. SVARINSKAS slėpė banditų (partizanų. - red. past.) ginklus ir kokius jų žygdarbius laimino, jei nuo 1946 metų iki 1956 metų buvo kalinamas ir tik 1954 metų spalio 3 d. spec. lageryje Abizėje buvo išventintas kunigu.

Dėl svarumo griebtasi grubaus melagingo šmeižto. Taigi, perskaičius pirmus sakinius, nesunku suprasti, koku stiliumi parašytas ir visas straipsnis.

Skaitančiajam straipsnį į akis krinta, kad korespondentė nemini teismo sudėties, praktiškai slepia beveik visų liudininkų pavardes. Jau vien iš oficialaus pranešimo spaudoje aišku, koks pompastiškai išpūstas, juridškai nepagrįstas yra kun. S. TAMKEVIČIAUS kaltinimas antisuomenine ir antitarybine veikla. Štai ką vadinama straipsnio autorė S. MOCKUVIENĖ: kaltinamas "už religinių apeigų atlikimą ne vien tik maldos namuose". Tokiomis apeigomis praktiškai gali būti laikoma: ligonių aptarnavimas (namuose ir ligoninėje), Vėlinių ar laidotuvių procedija į kapines, kryžiaus, namo ar buto šventinimas ir t.t. Bet juk visa tai yra tik religinės laisvės, kurią garantuoja Tarptautinė žmogaus teisių deklaracija bei šalies konstitucija realizavimas gyvenime. Autorė toliau aiškina, kad kun. S. TAMKEVIČIUS "pastoviai kurstė tikinčiuosius nepaklusti" tokiems draudimams ir tvirtina, kad religines apeigas galima atlikti tik maldos namuose, kai net Religinių susivienijimų nuostatai nurodo, kad religines apeigas galima atlikti bažnyčiose (maldos namuose), šventoriuje bei kapinėse. Teisingai suprasdamas

kiekvieno žmogaus prigimtines teises, kurias privalo garantuoti kiekviena valstybė, nepriklausomai nuo jos ideologijos, šis kunigas siekė, kad tikinčioji visuomenės dalis realiai galėtų pasinaudoti konstitucinėmis - kaip piliečio ir prigimtinių - kaip religinėmis - kaip žmogaus teisėmis, nelaužant bažnytinių ir tautinių tradicijų. Be to per Vėlines eiti į kapines ir ten melstis kunigus ir tikinčiuosius įpareigoja pati Bažnyčia. O koku pagrindu galima taikyti kaltinimą "visuomeniška" ar "antisuomeniška" veikla, kai kalbama apie butų šventinimą, ligonių lankymą? Juk tai pačia savo esme privatus dalykas. Toliau korespondentė S. MOCKUVIENĖ kaip nusikaltimą straipsnyje iškelia "grupinį vaikų mokymą". Koks gi skirtumas - grupinis ar pavienis? Juk visus moko tos pačios religijos. Jeigu teisė mokyti vaikus tėvų religijos kaip toliau Konstitucijoje palikta ir jeigu tėvai, mokydami vaikus religijos, iš esmės nepažeidžia įstatymo, tai lygiai taip pat jo nepažeidžia ir tada, kai, nori vaikus tikėjimo išmokyti kuo geriau. Tai kuo gi kaltas kunigas, kai realizuodamas tą pačią Konstitucijos laisvę, padeda tėvams tai atlikti. Pagaliau tai pirmą kartą pareiškė. Galbūt šio kaltinimo esmė žodžiuose "religinis vaikų mokymas". Ateistai dažnai tai vadinama nusikaltimu ir kaip argumentą pateikia Konstitucijos įstatymą, kad Bažnyčia atskirta nuo mokyklos. Bet ką tai bendro turi su įstatymo pažeidimu, - pvz., religinių mokyklų steigimu bei privalomo religinio mokymo įvedimu? Ar galima kiekvieną pamokymą vadinti mokykla?

Kun. S. TAMKEVIČIUS straipsnyje kaltinamas, kad Šlavantų bažnyčioje ragino tikinčius tėvus neleisti savo vaikus įrašyti į bedieviškas organizacijas, skirtas netikintiems. Pagaliau to privalėtų pageidauti ir mokytojai, jei jiems iš tiesų rūpi, kad mokiniai neaugtų veidmainiais.

S. MOCKUVIENĖ straipsnyje aiškiai pripažįsta, kad sovietinėje Lietuvoje nusikaltimu laikoma: pareiškimų rašymas bei parašų po jais rinkimas. Ir dar vieną nusikaltimą suranda korespondentė: "Praėjusių metų pabaigoje per pamokslą jis apsiskelbė organizuojąs šventoriuje kalėdinę eglutę, pakvietė parapjūčius

atsivesti vaikus, o sau, pagalbą pasitelkė dar porą kunigų. "Ar girdėta kur nors pasaulyje, tegul ir ne tokioje "laisvoje" šalyje kaip Lietuva, kad kalėdinės eglutės suruošimas ir pasikvietimas talkai draugų kunigų būtų laikoma valstybiniu nusikaltimu, ... pagrįstai įtrauktinu, kai kalbama apie nuobaudą šešeriems metams griežto režimo lageriu ir ketveriems metams tremties?

Korespondentė S. MOCKUVIENĖ labai dažnai mini, kad S. TAMKEVIČIUS užsiiminėjo šmeižtu, juodino tarybinę tikrovę ir kartu tvirtina, kad nuteistasis tiesioginio žodžio nepasakė ir neparašė prieš tarybų valdžią: "Kun. S. TAMKEVIČIUS puikiai žinojo, kad atvirai kalbėdamas prieš tarybų valdžią ne ką laimėsi... pamokslai užmaskuoti suktais pareiškimais apie bedievybės žalą. Taigi, tenka pastebėti, kad juodinti tarybinės tikrovės nėra jokio reikalo, pakanka žinoti ar pasakyti tiesą apie ją, kad būtum apšauktas valstybiniu nusikaltėliu.

Įdomu, ką galvoja pati S. MOCKUVIENĖ rašydama: "Žmogiška pagarba, teisė į mokslą... ir kitas socialines privilegijas visada buvo ir yra taikoma visiems vienodai". Kuo ji laiko tuos žmones, kurie skaitys jos parašytą straipsnį, kurie žino daugybę diskriminacijos faktų ir patys yra patyrę daug ekriaudų vien už tai, kad drįsta pasirodyti praktikuojančiais tikinčiais? Korespondentė galbūt mėgins remtis pavieniais liudininkais, kurie neva paneigė kai kuriuos "Kronikoje" iškelto persekiojimo faktus. Gyvenant sovietinėje Lietuvoje, nesunku suprasti, kaip buvo "surasti" ir "padaryti" liudininkai. Ne visi nukentėjusieji sugeba atlaikyti saugumo spaudimą. Kai pagrasinama išmesti iš darbo ar mokyklos, kai kas ir paneigia ankstesnius tikrus parodymus. Juk visiems puikiai žinoma, kaip saugumiečiai renka liudininkus. Panašiai buvo renkami liudininkai prieš kun. A. SVARINSKĄ bylą: išsikviečia valdžios atstovai darbuotoją ir įsako, kaip jis turės kalbėti kunigo teisme, duodant parodymus. Tokiu būdu buvo renkami liudininkai ir kun. S. TAMKEVIČIAUS bylai. Suėmus kun. S. TAMKEVIČIŲ, tardymui buvo iškviesta ne viena dešimtis liudininkų, bet nė vienas iš jų stebėti teismo proceso nepateko, nors norėjo ir dėti pastangų. Kodėl jų neįleido į salę?

Apie 70.000 tikinčiųjų pasirašę po pareiškimų-protestų tekstais, kad susidorojimas su kun. S. TAMKEVIČIUMI bus grubus nusikaltimas, bet j tai niekas neatsižvelgė. Jeigu kalbama ne apie kriminalinį nusikaltimą, o apie visuomeninę, religinę ar politinę veiklą, tai negi arti 70.000 pasirašiusių protestas prieš kun. S. TAMKEVIČIŲ keliamus kaltinimus nėra pakenkamas liudininkams spręsti apie kunigo veiklos nusikalstamą pobūdį? Alimentininkui, grobstytojui, chuliganui apginti nuo baudžiamosios atsakomybės neretai pakanka keliolikos ar keliasdešimties kolektyvo narių prašymo bei garantijos, o padėti nekaltai teisiamam kunigui, kurio "eglutė", eitynių organizavimas", "grupinis vaikų mokymas" ne

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 anu. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206
V. Prudente - Fone: 273-6696

patiko saugumui, nepakanka ir dešimčių tūkstančių liudijimo.

Skaitytojui taip ir liko neišsakyti "faktais įrodyti" kun. S. TAMKEVIČIAUS ryšiai su pagrindinio leidinio "kronika", kadangi nė vieno iš tų "faktų" korespondente S. MOCKUVIENĖ savo straipsnyje nepanoro pagarsinti. O liudijimai apie "Kronikoje" pagarsintų žinių nepagrįstumą, žinant visą sistemą, daugiau nei juokingi, kaip, pvz. galima paminėti atvejį, minimą straipsnyje, apie Saukėnų vidurinę mokyklą – į teismą liudyti kviečiamas ne nukentėjęs mokinys, bet elgesį numažinusi mokytoja.

Tai, kad kun. S. TAMKEVIČIUS nunurodė UNESKO adresą, kaip rašoma "Tiesoje", skamba kaip kaltinimas ne kunigui, o tiems, kurie nepalieka net galimybės prašyti pagalbos, slėpdami nuo žmonių daugelį tarptautinių žmogaus teisių, globos ir gynimo organizacijų, darydami įvairius trukdymus su jomis susisiekti, į jas kreiptis.

Perskaičius straipsnį, peršasi išvada: taip galima nuteisti kiekvieną Lietuvos kunigą. Tiek tikinčiam, tiek netikinčiam blaiviai mąstančiam žmogui taip ir liko neišku, už ką nuteistas kun. S. TAMKEVIČIUS? Už grupinį vaikų mokymą? Už tikėjimo gynimą? – bet juk tai kunigo pareigos. Už pareiškimų rašymą? – visiems piliečiams garantuota žodžio, spaudos

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIO ATSIMINIMAI

Po keturiasdešimt su viršum metų, kartą man vykstant į Keturvalakių pradžios mokyklą jos lankyti, kaip sveikatos punkto gydytojas, aš pripublikavau sužinojau, kad pakelėje gyvenęs ūkininkas vadinosi Žaliagiris. Pastotės ūkininko prašiau pasiteirauti, ar tai būtų tas pat. Išskubėjusios mane pasitikti jau nebe jaunos moteries bruožuose atpažinau, Petronėlę Bindokaitę, mano kūdikystės dienų draugę, bet apie tai parašysiu vėliau.

Baigėsi karšta vasara. Prie galo slenka ir krikščioninio oro pripildytas ruduo. Ore skrajoja balti, lyg šilkas, voratinkliai. Mes stengiamės juos sugauti. Daug jis užkliūva už paežėse užsilikusią apdžiūvusių žolių stagarų. Bet taip ir neišsiaiškinom, kas tokius tinklus mezga, o ypač kodėl jais naudojasi kaip lakiojiūnų priemonėmis. Mums labiau tiko tik ką iškastos bulvės, nes žarijose iškeptos jos taip skaniai, aromatiškai kvėpėjo, kad valgai – neatsivalgai. Nereikėjo nė sviesto. Gal druskos trupučiukas...

Papūtė šiaurys. Sniegti. Pusto. Langų stiklai pasipuošė nematytomis gėlėmis, gražiausiomis lelijomis. Ir durpinių vanduo užsiklostė storu ledu, tokiu tyru, perregimu, kaip stiklas. Nebojant šalčio mes neiškenčiam, išlekiam į lauką ir savo klumpėmis bandom to nuostabaus stiklo atsparumą. Kartais skyla, bet mus jau atlaiko. Prasideda seniai lauktas sportas ir pasigaminę savo šynelės – čiuožiam. Pirktas, tik dideliuose miestuose aptinkamas plėno šynelės dar nė neisivaizdavome. Nė pinigų netu-

laisvė. Už ateizmo kritiką – persekioti už kritiką? – persekioti už kritiką draudžiama įstatymais. Jei kunigas iš tiesų būtų kaltas, nereikėtų taip stropiai ruošti teismui: slėpti teismo posėdžio datą; kuo griežčiausiai prižiūrėti, kad žmonės neišeitų iš darbaviečių (nesusikeistų darbo valandomis), o atvykusius Vilniun vaikyti nuo teismo rūmų, sodinti paroms, – ir teismo procesas, be abejonės, būtų rodomas kuo platesnei visuomenei.

Korespondentė Mockuvienė, 4 d. stebėdama teismo procesą, taip ir nesugebėjo rasti nė vieno įtikinamo rimto kaltinimo. Aukštas partinis darbuotojas vienam kunigui prasarė: "Ko jūs pykstate ant korespondentų? Jie straipsniai apie kun. A. SVARINSKĄ ir kun. S. TAMKEVIČIŲ parašė taip, kad tiesiog aki vaizdus jų nekaltumas".

Korespondentės S. MOCKUVIENĖS straipsnį, pavadintą "Vienoje rankoje rožančius, kitoje – vėzdą" liaudis supranta – "Vienoje rankoje rožančius, kitoje – tiesa". Būtent, tiesa ir yra baisiausias vėzdą sovietiniam ateizmui. Dar gerokai prieš kun. S. TAMKEVIČIAUS teismą, tik po jo suėmimo, liaudyje kursavo išsireiškimas, nugirstas iš tų, kurie ruošėsi susidroti su uoliu kunigu: "Pagavome didelį jautį, tik nesurandame jam grandines pririšti", tai reiškia – turime suėmę didelį žmogų, tik niakaip nesurandame jam apkaltinimo. Todėl

rėjome. O be to ir mūsų pačių pasigamintos – kaip dar tiko. Nusitašom trikampiai gabalą pagalio, per jo aštrią kuprą užtiesiam storą vielą, galuose ją pritvirtinam vinutėmis ir šynelė gatava. O kadangi čiuoždavom tik vieną, dažniausia dešiniąja koja, tai tik tos vienos šynelės ir užtekdavo. Svarbu tik tvirtai tą šynelę šniuriukais ir brūzguliukais prie klumpės pritvirtinti. Taip pat svarbu į kitą klumpę prisikalti vinių, arba dar geriau – kalvio gamintų "uknorių": tada galima gerokai pasispirti... ir čiuožėjas lekia, net vėjas pro ausis švilpia...

Sala. Pyška tvoros, net sienos. Ilgai šynelėmis nepačiuoši. Tenka skubėti į mokyklą, kurios krosnis taip įkaitintas, kad rankų prikišti negalima. Vartome knygas, sklaidome "kajėtus" (sąsiuvinius), bet dažniausia braižome marmuro "toblyčias" gripeliais, nes jas patogiu paspjaudžius nušluostyti ir... jokių raštų nelieka, gali vėl rašyti. Labai patogiu.

Pertraukų metu vėl išlekiam į lauką, ant greitųjų nulipdom sniego "šenį" (jeigu atodrėkis) ir gerokai apsisvaikom sniego gniūžtėmis. Ir vėl mokytis.

Taip diena po dienos. Metai po metų. Trumpos Kalėdų atostogos. Baltas sniegas apklojo ne tik dirvas, durpinių balas, bet krūmus ir medžius. Saulė svilina, sniegotės žybčioja įvairiom spalvomis, bet nešilta.

Laukiame kunigėlio atkalėdojant. Tėvai jau viską paruošę, kad sutikti retą svečią. Mes – mažieji kiek susirūpinę ir baiminamės, kad nesukluptume poterėly bekalbant ar žėgnojantis. Karts nuo karto iškišam galvą pro duris: – ar negirdėt varpelio?

ne paslaptis, kodėl kun. S. TAMKEVIČIUS net 7 mėnesius buvo laikomas saugumo rūsyje. Jau pats straipsnio žaibiškas pasirodymas spaudoje (rytojaus dieną po teismo) kalba, kad viskas buvo iš anksto nutarta, surežisuota, o teismo procesas – tik savotiška vaidyba.

Beveik prieš du tūkstančius metų įstatymo vardu mirčiai buvo pasmerkta Kristus: "Mes turime įstatymą, ir Jis turi mirti" (...). Savo metu Hitleris įstatymo vardu šaudė žydus, Stalinas – trėmė į Sibirą milijonus nekaltų žmonių... Ir šiais metais taip pat įstatymo vardu Vilniuje Aukščiausias Teismas nuteisė du uoliausius Lietuvos kunigus – A. SVARINSKĄ ir S. TAMKEVIČIŲ.

Istorija pasmerkė praeities klaidas. Nėra abejonės, kad ateities istorija panašiai įvertins ir dabarties įvykius; o jei istorija kartais ir suklysta, – Dievas nesuklys.

– Ne, dar negirdėt nieko.

Ir kaip tyčia, kada mažiausia buvom pasirengę, staiga sužvangėjo keli varpeliai, sušlamėjo rogės per sniego pusnis ir tėvas plačiai atvėręs duris įleido svečius – kleboną ir palydovus ūkininkus...

– Salve, Jezu parvule. ... Staiga suskambėjo mums nesuprantama giesmė, ir mes susijaudinę spaudėmės viens prie kito ir jeigu mama nebūtų buvusi už mūsų, būtume išsprukę iš "stancijos" į kamaraitę.

Tačiau mūsų baimė greit pasibaigė, nes tik vyresnę sesutę paklausė kai ko iš katekizmo, o mums jaunesniems liepė tik persižėgnoti, ką mes ir sklandžiai atlikom. Buvom apdovanoti ne tik saldinais, bet ir šventais paveikslėliais. Kiek pasisvečiavę ir apšilę kalėdninkai išsiskubino į kelionę, nes daug reikėjo dar aplankyti parapijiečių.

Kalėdos baigėsi: Ir vėl sunkios pamokos. Ir vėl pasibaisėtinos "tezoimemistvos". Bet ir vėl mus karts nuo karto atgaivinančios tėvo pasakojamos Šventos Istorijos ir rodomi istorijguojautvėjo paveikslai.

Ir taip galėjo tęstis mano kūdikystė – rami, giedri ir maloni ligi 1900 metų, tačiau įvyko ir keletas nepaprastų staigmenų, kurios įstrigo mano atmintyje, liko jaunystėje ir neišnyko nė dabar.

Pirmas įvykis, kurį aš jau aprašiau, tai mūsų mokinukų lyg ir nesąmoningas patriotinis persilaužymas, išsiliejęs nepakentimo maskoliams aktu – sudeginimu jų atspausdintų lietuviškų knygų, bet atspausdintų "graždanka" (rusų raidėmis).

LIETUVOS ĮSPŪDŽIAI

Man teko dalyvauti kartu su kitais 20 gimnazistų iš 16-tos Vasario gimnazijos Lietuvon kelionėje, kuri įvyko nuo 16 iki 29 balandžio. Visi dalyviai turėjo geriausios vilties: susitikti su draugais, giminėmis, aplankyti gražias vietas, gal net gintaro surasti. Tokia nuotaika kaliauninkai susitikome Vakarų Berlyne. Buvome dabar virš 20 (keleta žmonių nebuvo iš gimnazijos): žmonės iš Vokietijos, Kanados, Australijos, Amerikos ir Brazilijos. Ne visi buvome pažįstami, bet greitai susidraugavome ir daug ką darėme kartu. Su daug sunkumų (kadangi turėjome daug bagažų) atsiradome Rytų Vokietijoje, bet ne be kratos. Ramybės gavome tik tada, kai įsėdome į traukinį važiuojantį į Lietuvą. Turėjome progos gerti arbatos ir pasikalbėti tarpusavy ir su kitais toje ilgoje kelionėje. Per langą galėjome pamatyti labai gražių laukų. Tačiau, kai pastebėjome, kad buvome atvažiavę Lietuvon, viskas pasidarė dar gražiau: gamta, kaimai. Vis dėlto nemalonu buvo matyti, kaip viską jie rašo dviem kalbom, lietuviškai ir rusiškai, krautuvėse, gatvėse ir kt. Vėliau Vilniuje buvo net normalu girdėti rusų kalbą gatvėse, tuo labiau įstaigose. Galima pasakyti, kad buvo sunku apsisistoti Lietuvoje be rusų kalbos.

Lietuva laikosi tikrai graži, bet vargšta. Negali turėti savo herbo, ar savų didvyrių paveikslų, bet turi priimti svetimtaučius; žmonės negali laisvai tikėti. Lietuvoje mums buvo parodyta, ką gražiausio ir moderniškiausio jie turėjo. Kelionė buvo paruošta taip, kad turėtume geriausiai įspūdžius: aplankėme muziejus, sanatorijas, ligonines. Bet, kai pavyzdžiui, lankėme ateistų muziejų, kuris buvo bažnyčia, man pasidarė labai nemalonu, nors jie bandė paaikškinti, kad žmonės neina į bažnyčią. Bet mes matėme per Velykas: nebuvo bažnyčiose nė kur stovėti žmonėms. Turėjome dar progą aplankyti vieną vienintelį paminklą Vytautui, pastatytą dar Nepriklausomybės laikais. Ar ne būtų jau laikas išimti keletą statulų tų, kurie užėmė mūsų tėvynę ir turi paminklų beveik kiekviename mieste?

Mums buvo paaikškinta, kiek pažangos Lietuva gavo per tuos 40 metų, bet pažangumo buvo ir yra visur. Europa atsigavo po II pasaulinio karo. Niekas negali sakyti, kad Lietuvoje žmonės gyvena geriau dabar, negu jeigu būtų likusi nepriklausoma. Bent tikrai galėtų daryti tai, ką tautos valia norėtų.

Mačiau Trakus, Druskininkus, Klaipėdą, Palangą, Kauną, Vilnių. Norėtute žinoti, ką daugiau norėčiau pamatyti — ir tai patį gražiausią dalyką? — Lietuvą visiškai nepriklausomą.

OSMILDA PŪNZANI PINHEIRO

mirus, — Lietuvių Sąjungos - Aliança nariams, — sūnui Dorival Martins Pinheiro Jr., marčiai Dr. Alda Garsco Pinheiro, anūkams ir artimiesiems, — gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Sąjungos - Aliança
VALDYBA

KAZIMIERINĖS PAMALDOS
DVEJOSE JACAREÍ PARAPIJOSE

Šio Gegužės 20 dieną įvyko Kazimierinės Pamaldos už Lietuvą Jacareí, SP. mieste, apie 70 klm. nuotoliu nuo São Paulo.

„Jacareí prieš 50 metų teturėjo tik 7.000 gyventojų, o dabar turi 150.000. Teturėjo vieną parapiją, o dabar turi keturias. Taip pat, Jacareí turi filialinių bažnyčių ir koplyčių“: Jacareí gyventojai yra labai pamaldūs, taip atsimesna ir liūdią seniausias Jacareí lietuvis fotografas Vincas Klimeika ir jo dukra prof. Editė.

Prof-ré Editė ir jos vyras Carlos, prekybininkas yra vieninteliai „ML“ prenumeratoriai Jacareí mieste. Jiedu yra gerbiami kaip vieni iš veikiausių vietos katalikų. Carlos yra Sakramentų ministras, besiruošiantis tapti pasauliečiu diakonu, nes Jacareí jaučiama didelė kunigų stoka. Kiekvienas kunigas kas sekmadienį čia laiko po ketverias Mišias. Kiekvieno kunigo svečio atsilankymas Jacareí yra labai laukiamas.

Pamaldos už Lietuvą įvyko su dvejomis šv. Mišiomis, kun. Petro Urbaičio atlaikytomis, Nekaltai Pradėtosios (Matriz) ir Švenč. Trejybės (Bom Sucesso) bažnyčiose, perpildytomis tikinčiais.

Gal pirmą kartą Jacareí miesto 300 metų istorijoje, vietiniai žmonės išgirdo kalbant apie Lietuvą ir šv. Kazimierą, Lietuvos ir jaunimo globotoją.

Gruodžio 9 dieną, bus Jacareí Nekaltai Pradėtosios atleidai ir miesto šventė. Tikimasi, kad tose iškilmėse galės dalyvauti ir mūsų jaunimo atstovai ir šokėjai ir choristai. Tada bus galima turėti pamaldas už Lietuvą ir kitose dvejose — Šv. Jono ir Šv. Cecilijos — parapijose.
KPU.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA
JAUNIMO STOVYKLA

Vyksta ypatinga jaunimo stovykla birželio 24 d. iki birželio 29 d. Dainavos jaunimo stovyklavietėje, Manchester, Michigan, netoli Detroito miesto, EUA. Stovyklauti kviečiamas lietuviškas jaunimas sulaukęs 18 metų amžiaus. Stovyklą rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centras. Stovyklos laikas parinktas kad derintųsi su VII Tautinių Šokių Švente Clevelande. Programa baigiasi penktadienį birželio 29 d. kad būtų galima laiku dalyvauti Šokių Šventės repeticijose.

Akademinė programa stovyklautojams pristatys lietuvių jaunimą liečiančius politinius ir kultūrinius reikalus: reagavimas ateinančiom Los Angeles Olimpinėms žaidynėms, žydų-lietuvių santykių aptarimas, praėjusio Pas. Lietuvių Jaunimo Kongreso aptarimas, Šv. Kazimiero 500 m. jubiliejaus minėjimas.

Kultūrinėje programoje projektuojama muzikos diena pristatys „naują“ estradinę muziką iš Lietuvos, išmokys dar negirdėtų lietuviškų liaudies ir kitų dainų, sudarys progą muzikantams ir dainininkams pasirodyti. Vyksta stovyklos opera, stovyklos olimpijada, ir veiks dramos, lietuvių kalbos, radijo, meno ir lietuviško maisto būreliai. Bus sudarytos sąlygos tautinių šokių grupėms parepetuoti.

1984 m. Lietuvių Jaunimo Stovyklą ruošia jaunimas jaunimui; pats jaunimas telkia finansus, skaitys paskaitas ir viens kitą džiugins savo kūryba. Stovykla kviečia aktyvaus dalyvavimo iš visų.

Stovyklos Ruošos Komitetas

Rita Dapkutė
Vytautas Keblys
A. T. Klimas
Liudas Kuliavas
P. Pranckevičius pirm.
Dalia Šumskytė

Stovyklos mokestis bus \$100 (JAV). Prašomi stovyklautojai užsiregistruodami sumokėti \$15.00 registracijos mokestį. Likusią dalį (\$85) galima sumokėti iš karto, arba iki birželio 9 d.

Į APARECIDĄ SU ŠV. KAZIMIERU
birželio (junho) 24:

10 val. naujoji šventovė pamaldos už Lietuvą, kurias laikys Aparecidos arkivyskupas, Dom Geraldo.

São Paulo, Rio de Janeiro ir kitų apylinkių tautiečiai ypač šiais Jubilėjiniais Metais visi susitiksime prie Marijos kojų Aparecidoj, jungdamiesi, kartu su šv. Kazimieru, maldoj už brangiąją Tėvynę.

Bilietus autobusu galima įsigyti pas Ant. Rudį bei abejose lietuvių parapijų klebonijose.

TĒVYNĒ GYVA

Sekmadienį atskleidęs, kaip paprastai, dienraštį O ESTADO DE SÃO PAULO, viename svarbiausių puslapių randu didelėm laidėm užrašyta: "MOSCOU CONTRA A IGREJA NA LITUÂNIA". Nustebau, tikra to žodžio prasme. Juk visas išstisus puslapis paskirtas Lietuvai, su jvairiom nuotraukom: pirmoj eilėj pavergtos Tėvynės kunigai kankiniai; toliau – šv. Kazimiero pamaldų dalyviai su vyskupu Dom Luciano Mendes de Almeida; apačioj puikus Lietuvos žemėlapis, kur aiškiai matosi, kokioj Europos vietoj randasi Lietuva.

Puslapis padalintas į kelis skyrius: "Os subterraneos da resistência", "Mais presos", "A encruzilhada"; paskui žvilgsnis į lietuvių koloniją: "A colonia lembra o passado e reza", "Sonho de liberdade", etc.

O ESTADO DE SÃO PAULO yra paskelbęs daug informacijų apie Lietuvą ir anksčiau, tačiau tokio nuodugnaus ir išsamaus visais mūsų Tėvynės reikalais dar niekad neturėjome mūsų kolonijos gyvenime. Gi O ESTADO DE SÃO PAULO yra vienas iš didžiausių ir įtakingiausių dienraščių ne tik Brazilijoje, o ir visoje Pietų Amerikoje.

Taigi straipsnis, savo apimtimi ir objektyvumu, yra mums nepaprastai svarbus. Ir reikėtų visą šį puslapį persispausdinti ir paskleisti visoje Brazilijoje, tarp brazilų ir lietuvių, kad visi pilnai suprastų, kokia šiandien tikra mūsų Tėvynės padėtis. Ypač prieš birželio 14-tosios minėjimą reikėtų jį paskleisti kiek galima plačiau. Panašios apžvalgos šiemet pasigedome ypač mūsų Kultūrinėj Imigrantų Parodoj, į kurią atsilanko tūkstančiai svetimšalių.

Tik, iš antros pusės, gaila pastebėti, kad ne tik Lietuvoj užgrobikai rusai, o ir čia, Brazilijoj, vietiniai "okupantai" lietuviai sengiasi užslopinti, kartu su religija, ir lietuvių. Tik prisiminkime, pavyzdžiui, kas netolimoje praeity atsitiko Vila Zelinoj su kunigais Saleziečiais, arba ankstybesnį ir purviniausią mūsų kolonijos istorijoje puslapį su Tėvais Jėzuitais. Visi šie, ir panašūs, įvykiai aiškiai rodo, kad mūsų Tėvynės pavergėjai turi savo vienminčių ir patikimų "tavorščių" ir laisvame pasaulyje. Plačiau šį reikalą esu išdėstęs savo memorandumė, kuris buvo įteiktas BLB-nės pirmininkui 1983 m. gruodžio 21 d., kad jis būtų apsvarstytas pirmame Tarybos posėdyje, dar prieš Vasario 16-tos minėjimą. Deja, tai nebuvo padaryta. Tačiau tikiu, kad artinantis liūdnųjų birželio įvykių sukakčiai, šis klausimas bus iškeltas ir išspręstas.

Tačiau, ačiū Dievui, ne viskas taip juoda. Laisvajame pasaulyje turime didelį ir gerą užnugarį; o čia, Brazilijoje,

DOMICELEI JAKUTAVIČIENEI

mirus, – Lietuvių Sąjungos - Alianča nariams – sūnui Jonui, marčiai Helenai ir anūkei Janete JAKUTAVIČIAMS, – gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Sąjungos - Alianča
VALDYBA

tikri patriotai lietuviai – tai mūsų kunigai Saleziečiai, kurie yra tikri pasišventėliai. Jie dirba mūsų kolonijos ir Tėvynės labui, garsindami Lietuvos vardą tiek religiniu, kiek ir tautiniu atžvilgiu. Anksčiau čia turėjome Tėvus Jėzuitus, kurie taip pat pasirodė dideli patriotai. Taip pat turime ilgametę BLB-nę ir kitas organizacijas bei didelį skaičių patriotiškai nusiteikusios visuomenės. Tai gili pagarba jiems visiems, kurie kovoja, kartu su Tėvynėje pasilikusiais broliais – sesėm, už Tėvynės laisvę ir religiją.

Lietuva gyva. Tėvynė nežus. O jos gyvastingumas ir karžygiška kova už žmogaus teises stebina pasaulį. Kaip kad ir šis O ESTADO DE SÃO PAULO leidinys.

Esu tikras, kad BLB-nė atstovaujanti mūsų kolonijai, pareikš padėką dienraščio redakcijai. Be to, būtų gerai, jei ir kitos organizacijos bei pavieniai asmenys, ypač gi jaunimas, tai padarytų: nors keliais žodžiais padėkoti O ESTADO redakcijai už tokią puikią informaciją visai Brazilijai apie mūsų Tėvynę.

Didelė padėka priklauso taip pat ir kun. Pr. Gavėnui, kurio pastangomis šis straipsnis buvo patalpintas sekmadienio – didžiausio tiražo – laidoje ir privilegijuotoj vietoj.

Taip pat turime būti dėkingi visiems mūsų kunigams lietuviams, kurie, vesdami visą sielovados veiklą, dirba dėl lietuvių ir Tėvynės, nepasiduodami jokiems nei ružaviams, nei raudoniems vėjams, kurie dabar siaučia daugely Brazilijos dvasiškių – net ir CNBB, kuri ne-reagavo į lietuvių prašymą iškelti protestą prieš religijos persekiojimą Lietuvoje.

Kpt. J. Čiuvinškas

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Jonas JAKATANVISKY	Cr. 15.000,00
Rosmarli AŽUOLAS	Cr. 10.000,00
Pranas GRIŠKONIS	Cr. 10.000,00
Robert TAMAŠAUSKAS	Cr. 10.000,00
Pranas SADKŪNAS	Cr. 10.000,00

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Šeštadienį turėjau progos susitikti su mūsų studijuojančiu jaunimu PUC – katalikų universitete. Gražus šeštadienio saulėtas rytas: visi kas tik gali bėga į laukus savaitgalio poilsiui. Sunku tikėti, kad tokią dieną rasi kokį savanorį mokinantis lietuvių kalbos. Tačiau mūsų jaunimas pasirodo, kad nepavargo ir pastoviai lankosi paskaitose, lyg nieko linksmesnio ir patogesnio neturėtų. Punktualus, su užrašais ir net sekantį savaitgalį pratomas patikrinimas. Atseit, egzaminas.

Po paskaitos apie spaudą visuotinas susidomėjimas apie stipresnius leidinius, liečiančius lietuvių kultūrą. Kur gauti, kiek kainuoja, kur galima užsisakyti. Kadangi daugumoje kainos eina doleriais, tai nori – nenori reikia palyginti su mūsų uždarbiais. Negalima nei kalbėti apie studento "algas" – mesadas. Jiems viskas brangu, bet niekas nesiguodžia ir neprašo vel-tui. Kiekvienas supranta, ką reiškia tie 10-15 dolerių, kai čia mūsų minimalinis uždarbis vos daėina 2 doleriai į dieną... Vistik atrodo, kad jaunoji karta turi daugiau savigarbos ir nepriima jokios rūšies išmaldų. Verčiasi savo jėgomis.

Po pasikalbėjimo su įvairiais studentais susidariau įspūdis, kad ko mums trūksta, tai gal labiausia platesnės informacijos. Dažnai mes skaitome tai, kas mums aišku, tai tą patį visi jau žino. Pasirodo, kad čia yra gana daug spragų. Sunku pasakyti, kieno čia kaltė, bet faktas, kad daugelis nežino, kaip galima užsisakyti geresnės ir stipresnės lietuviškos spaudos iš užsienio. Nevisi žino, kad pavyzdžiui, tiek Mookos lietuvių parapijoje, tiek Vila Zelinos valdiškoje bibliotekoje, kaip ir Sąjungos patalpose galima pasiskolinti lietuviškų knygų. Rodos, kad buvo pakartotinai skelbta, rašyta, raginta, bet kažin kaip tos žinios nepasiekė kaip tik tuos asmenius, kuriems tai būtų naudinga.

Viena kliūčių, suprantama, kad nevisiems priimama lietuvių kalba. Gal vienintelė išeitis tai imti pastoviai dėti pav. bibliotekų informacijas "Mūsų Lietuva em português" skyrelyje. Gal kas pasakys, kad tai jau per daug pasikartos, kad dėlto skaitytojų nepadidės. Gal ir taip, bet jeigu per tokius skelbimėlius atsiras bent vienas skaitytojas daugiau, tai irgi bus reikšmingas laimėjimas.

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado – Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Fone: 273-0338

Rua Juatindiba, 28
03124 São Paulo, SP.

BLB-NĖS TARYBOS POSĖDIS

Posėdis įvyko gegužės 14 dieną, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Dalyvavo 13 Tarybos narių. Pirmininkavo Tarybos p-kas, Jonas Tatarūnas, sekretorius – Juozas Vaikšnoras.

Posėdžio nutarimų santrauka:

– Nutarta minėti Baisiojo Birželio dieną, (sekmadienį, birželio 17), kartu su Kunigų Vienybe.

a) Mišias laikys vyskupas Dom Luciano Mendes de Almeida, S. Paulo katedroj.

b) Pakviesti choristus giedoti per mišias.

c) Pakviesti kity kolonijų atstovus.

d) Paruošti lapelius apie minėjimo reikšmę, kurie bus dalinami prie katedros durų.

– Pasiųsti padėkos laišką Popiežiui Jonui Pauliui II, už Šv. Kazimiero šventes Romoje ir jo palankumą lietuviams.

– Padėkoti žurnalistui José Maria Mayrink, už jo išsamų viso lapo straipsnį "O Estado de S. Paulo" dienrašty apie Lietuvą, jos padėtį ir kunigų Svarinsko ir Tamkevičiaus nuteisimą ir suėmimą.

– Pasiūlymas p. Alfonso D. Petraičio rengti spaudos konferenciją per Vasario 16-tos minėjimą ir kaip geriau tai įvykdyti.

– Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas. Nors kity kraštų lietuviška spauda rašo, kad kongresas įvyks liepos 27 – 29 dienomis, BLB iki šiolei negavo jokio pranešimo.

– Surengti liepos 15 dieną, Lituaniškoj, Dariaus ir Girėno minėjimą. Ta pačia proga, suruošti vieną išvyką į Lietuvą ir pakviesti pagerbimui Imigrantų Kultūrinės parodos rengėjus ir darbuotojus bei sportininkus, kurie dalyvavo IX Sporto Imigrantų Olimpiadoj, gindami Lietuvos vardą. Jiems visiems pasiųsti pakvietimus.

– Nutarta atsakyti neigiamai kandidatėi kuri pasisiūlino tik vieną mėnesį bendradarbiauti "Mūsų Lietuvos" redagavime. Priežastis, didelės išlaidos nepateisina trumpą laiką tam bendradarbiavimui.

– Pasiūlymas valdybos p-ko p. Alfonso D. Petraičio, iki nebus įsteigtas lietuvių archyvas ir muziejus, rasti vietą lietuviškom knygom, kurios yra gaunamos iš PLB Švietimo Komisijos ir kity aukotojų.

– Tarybos pirmininko Jono Tatarū-

VOLUNGĖS CHORAS kviečia visus i

LINKSMAVAKARIS

Birželio 2 Junho 1984 20:00 val. Šv. Kazimero Parapijos Saleje

no pasiūlytos galimybės pastatyti Muziejui ir Archyvui pastatą Lituaniškoj ir sunkumai tą įvykdyti.

– Nutarta pasiųsti laišką Tarybos nariams, kurie išrinkti, bet nedalyvauja jos posėdžiuose, kad patvirtintų norą jodalyvauti ar atsistatydintų, nes būtų galima kviesti kandidatus, kurių yra 3 išrinkti per pereitus balsavimus.

– Pastabos valdybos p-ko Alfonso D. Petraičio apie galimybę steigti Švietimo Fondą, kurio tikslas būtų kultūros ir švietimo reikalų išlaikymas.

– Pranešimas valdybos pirmininko Alfonso D. Petraičio, kad dėl kelionės į Europą, pasitrauks laikinai nuo valdybos pirmininkavimo, apie pusantro mėnesio, skaitant nuo 15 liepos.

– Pasiūlymas kun. Prano Gavėno išleisti brošiūrą su Brazilijos spaudos talpintais straipsniais apie Lietuvą, panašiai kaip išleista Venezueloje.

– Nutarta pagerbti buvusį konsulą S. Paulyje, Povlę Gaučį, išleidusį knygą Amerikoje "Brazilij Naujosios Poezijos Antalogija (Lianų Liepsna)", kai jis atvyks Brazilijon atsiimti APCA jam skirtą premiją. Pagerbimą suruošti Terraço Italia restorane.

Juozas Vaikšnoras
Sekretorius

MARIO SAVELLI ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Sekmadienį 9 valandos pamaldose šv. Kazimiero koplyčioj dalyvavo ir inž. Mario Savelli, Sociedade dos Amigos de São Paulo pirmininkas ir Academia Cristã de Letras buvęs pirmininkas. Jis laikys konferenciją šv. Kazimiero minėjime Instituto Histórico e Geográfico de São Paulo auditorijoj. Jis norėjo pažinti šv. Kazimiero parapiją ir, sako, "susipažinti su SÃO CASIMIRO autorium".

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Silvana de MESQUITA	Cr. 10.000,00
Jadvyga BRAKNYS	Cr. 10.000,00
Vincas - Edite KLIMEIKAS	Cr. 10.000,00
Anna GALECKAS	Cr. 10.000,00
Sofia MIKALKENAS	Cr. 10.000,00
Kazys JENČIUS	Cr. 11.000,00
Antanas TININIS	Cr. 10.000,00

REIKIA DŽIAUGTIS IR VEIKTI...

Džiaugiuosi p. mok. Halinos Mošinskienės dviem straipsniais tilpusiais "ML" "Močiute Širdelė"... ir "Ar užteks rankų?" liečiančius mūsų São Paulo jaunimo švietimo reikalus.

Ir kiti galėtų pasisakyti šiuo gyvybiniu reikalu. Be to turėtų nuoširdžiai talkininkauti mūsų kolonijos darbuotojams, jaunimo švietėjams.

P.M.

ŽINIOS IŠ MONTREALIO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS

Sausio 29 d. šv. Jono Bosko šventės Mišių pamokslė klebonas kun. St. Šileika pasakė: "Jei ši parapija turi kleboną, tai turi dėkoti šv. Jonui Bosko, saleziečių įsteigėjui. Šis šventasis mylėjo Lietuvą ir jos jaunimą, išugdė jai kunigų, misijonierių, veikėjų ir vieną kandidatą į šventuosius – Petrą Perkumą".

Vasario 2 d. Montrealio saleziečiai (iš viso 22 asmenys) aplankė mūsų parapiją, meldėsi mūsų šventovėje už pašaukimus į Lietuvos globėją, šv. Kazimierą ir šv. J. Bosko. Klebonijoje buvo paruošta visiems maloniems svečiams vakarienė

PAIEŠKOJIMAS

Paieškomas Jonas BURNESKAS arba nauja pavardė Jonas TVARIONAVIČIUS iš Vokietijos atvykęs Brazilijon 1947 ar 48 metais kaip tabako auginimo specialistas.

Kas turėtų žinių, prašoma rašyti MŪSŲ LIETUVAI arba skambinti tel. 273-0338.

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvass de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

KAZIMIERINIS JUBILĖJUS

"Um ano de festas para São Casimiro, o jovem padroeiro dos lituanos", rašė kadaise (2.4.84) dienraštis DIÁRIO POPULAR. Tai taip Kazimierinis minėjimas ir tęsiamas tai vienoj, tai kitoj formoj, išstisus metus. O tai turi atgarsių ir vietinėj spaudoj, kas išgarsina ne tik šv. Kazimiero, o ir Lietuvos bei lietuvių vardą. Kad ir paskutiniu metu. Pavyzdžiui:

DIÁRIO POPULAR turi savo specialų skyrių, PÁGINA DO LIVRO, kurį redaguoja akademikas Henrique Novak. Tai São Paulo inteligentijos skaitomas puslapis. 11.5.84 laidoj patalpino paties redaktorius gan išsamų šv. Kazimiero biografijos pristatymą: "História do primeiro santo jovem leigo da era moderna: S. Casimiro". Pristatydamas biografiją, autorius rašo, kad tai "ne tik tikslus jauno šventojo gyvenimo aprašymas, o ir kultūrinė kelionė per Europos, ypač gi šio narsaus krašto, koks yra Lietuva, istoriją". Ir užbaigia: "São Casimiro — tai veikalas, kurį reikia skaityti, apmąstyti ir pasilaikyti".

BOLETIM SALESIANO yra brazilų laida tarptautinio saleziečių informacijų organo, dar paties šv. Don. Bosco įkurto 1877 metais. Nepriklausomoj Lietuvoj šios SALEZIEČIŲ ŽINIŲ buvo gana paplitusios — išeidavo 27.000 egzempliorių. Brazilų BOLETIM SALESIANO eina po visą Braziliją, ne tik į visas saleziečių institucijas (kolegijos, mokyklos, parapijos, seminarijos, amatų mokyklos, misijos...), bet ir į saleziečių bendradarbių namus. Paskutiniam šių metų BOLETIM SALESIANO numerį, ŽINIŲ skyrių, patalpinta informacija ir apie "Centenário de São Casimiro" su Šventojo paveikslu, o 4 viršelio puslapy, kur skelbiami saleziečių leidiniai, ir ryškus biografijos viršelio atvaizdas. Tokia propaganda įdėta ir kituose saleziečių (Editora Salesiana DOM BOSCO) leidiniuose. O šie leidiniai pasiekia visas saleziečių institucijas bei knygynus.

Gegužės 18 dienos laidoj DIÁRIO POPULAR São Paulo miesto kultūrinių įvykių informacijos puslapy persispaidino pilną "Krikščioniškos Literatūros Akademijos, São Paulo istorinio ir Geografinio Instituto bei Kazimierinio Jubilėjaus Komiteto" kvietimą dalyvauti iškilmingam šv. Kazimiero paminėjime Instituto auditorijoj gegužės 24 dieną, 19 val., skelbdamas taip pat "Volungés"

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS — Adesivos

SKYDELIUS su grandinėmis
Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Dia 24 de maio de 1984, às 19 horas

a ACADEMIA CRISTÃ DE LETRAS

e

o INSTITUTO HISTÓRICO e GEOGRÁFICO
DE SÃO PAULO

comemora

SÃO CASIMIRO, PATRONO DA LITUÂNIA,

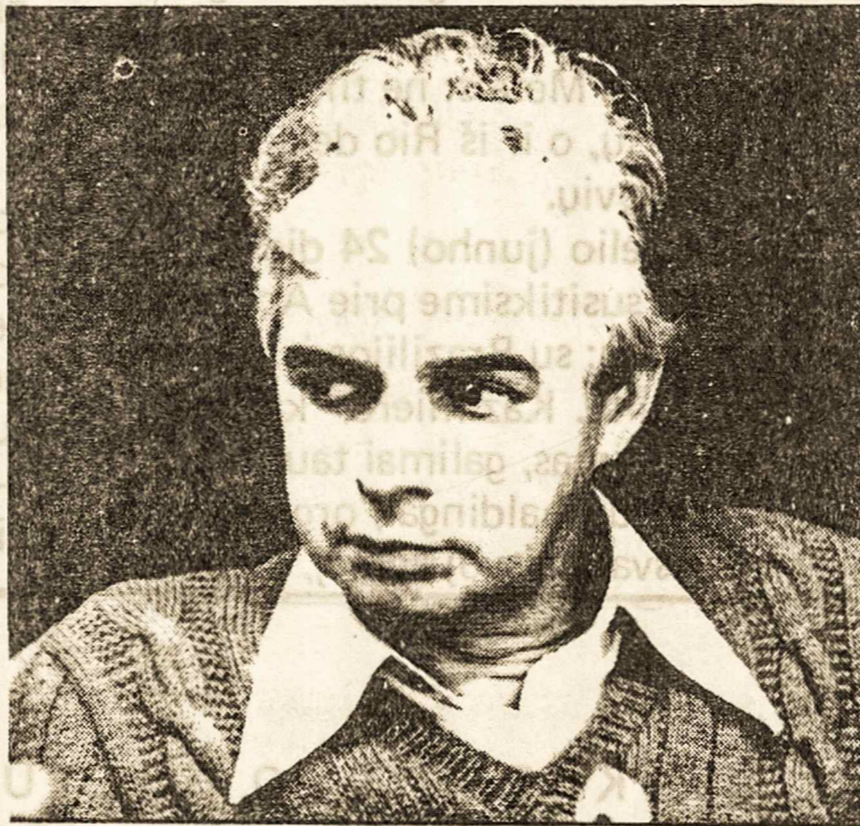
no salão nobre do Instituto, Rua Benjamim Constant, 158. Conferência do academico Dr. Mario Savelli, Presidente da Sociedade dos Amigos de São Paulo, com a participação dos conjuntos "Volungé" da Comunidade Lituana e "Canarinhos Liceanos" do Liceu Coração de Jesus.

Entrada franca. — Todos somos convidados.

ir "Canarinhos liceanos" dalyvavimą.

Gi kas tikrai plačiai aptarė, kartu su šv. Kazimiero minėjimu, ir tikrą dabartinę Lietuvos padėtį, tai gegužės 13-tos O ESTADO DE SÃO PAULO paskutiniam, svarbiausiam, puslapy: "Moscou contra a Igreja na Lituânia". O tam pačiam puslapy plačiai aprašydamos, su nuotraukom, šv. Kazimiero šventę Mookoj, dalyvaujant pačiam Brazilijos Vyskupų Konferencijos generaliniam sekretoriui, vyskupui Dom Luciano Pedro Mendes de Almeida, ar tik nenori tai statyti kaip prieš priešą pirmajai daliai — "A Igreja Lituana contra Moscou", arba nors "Šv. Kazimieras prieš maskolius?" (PG).

JOSÉ MARIA MAYRINK

Prieš porą savaitių šv. Kazimiero parapijoj lankėsi O Estado tarptautinio skyriaus žurnalistas José Maria Mayrink. Svečias kalbėjosi su klebonu kun. Pranu Gavėnu ir ML redaktorium kun. Petru Rukšiu, rinko medžiagą apie Lietuvą ir

IEŠKOMA ŠOFERIO

Nepilnam darbo laikui ieškomas šoferis - vairuotojas. Pageidaujamas geros valios lietuvis, galimai pensininkas, gyvenantis Mookoje ar atimesnėse apylinkėse. Skambinti 273-03.38.

šiai teiravosi apie mūsų veiklą tarp lietuvių. Šio apsilankymo pasekmėj O ESTADO DE S. PAULO gegužės 13 d. sekundienio laidoje skyrė ištįsą puslapį Lietuvai ir šv. Kazimiero parapijai. Reportažas buvo perspausdintas MŪSŲ LIETUVOJ priedo formoj.

Kas yra José Maria Mayrink?

Gydytojo ir mokytojos sūnus José Maria gimė 1938 m. Minas Gerais estade. Jaunuolis įstojo į kunigų seminariją, studijavo filozofiją ir kelis metus teologijos. 1961 m. paliko seminariją ir pradėjo žurnalistikos mokslus Minas Gerais valst. universitete. Dirbo įvairiuose laikraščiuose ir daug keliavo kaip reporteris: buvo beveik visose Centro Amerikos valstybėse ir JAV-bėse. Yra gavęs daug žurnalizmo premijų. 1967 m. kaip reporteris lydėjo prezidentą Geiseli kelionėse į Angliją, Prancūziją ir Japoniją. Aprašė popiežiaus Jono Pauliaus II keliones Nikaragvoj, El Salvadore Guatemaloj ir Haiti. Nuo 1982 m. Mayrink yra specialus O Estado do S. Paulo reporteris. Pernai spaudon išėjo jo knyga SOLIDÃO (Vienatvė), kuri turėjo didelį pasisekimą. Gegužės 30 d. bus jo naujos knygos pristatymas: FILHOS DO DIVÓRCIO. José Maria Mayrink yra vedęs ir augina 4 dukreles.

PIGIAI PARDUODAMI

įvairūs gintariniai karoliai, apyrankinukai ir kiti panašūs mūsų tautiniai papuošalai. Teirautis (Tel. 446-1261).

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS

Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai

MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

MŪSŲ ŽINIOS

APARECIDA MŪSŲ LAUKIA

Trečiadienį kun. Pr. Gavėnas su Antanu Rudžiu lankėsi Aparecidoj šventkelionės reikalais, kuri numatyta birželio 24 dieną.

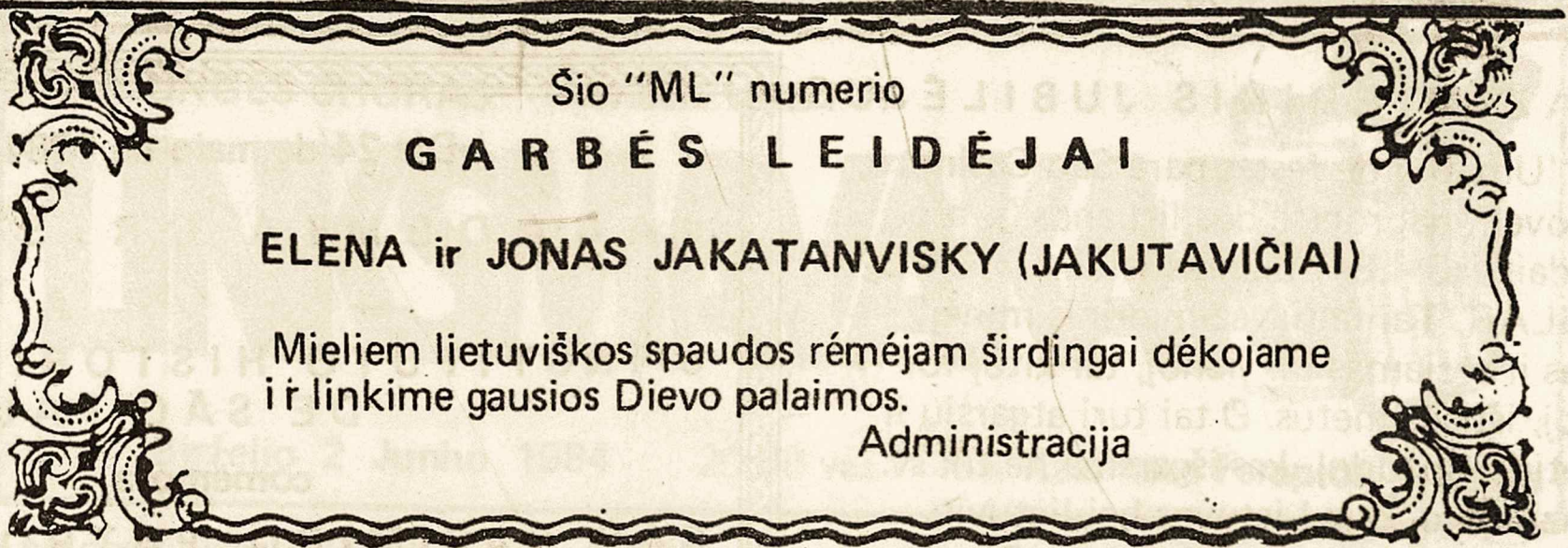
Čia – pasauly didžiausia Marijos šventovė. Jon suplaukia, ypač sekmadieniais, minios maldininkų iš visos Brazilijos. Pavyzdžiui, kad ir gegužės 13-tą, kada šeima, per "Motinos dieną", geidžia daugiau pasilikti namie, Aparecidoj lankėsi 77 tūkstančiai maldininkų.

Taigi mudu aplankėm Dievo Motiną Jos naujoj šventovėj; pasitarėm su bazilikos pamaldų vedėjais Tėvais Redemptoristais, kurie lietuvius visuomet mielai priima; pasikalbėjom su Aparecidos radijo stoties direktorium, kuris ir radijo bangomis perduos žinią apie šią lietuvių šventkelionę šv. Kazimiero Jubilėjaus proga; gavom audienciją pas visuomet malonų Aparecidos arkivyskupą Dom Geraldo, kuris mielai sutiko 10 val. laikyti maldininkams Mišias ir tarti atitinkamą žodį. (Jo Ekscelencija gyrėsi gavęs vyskupų asamblėjoj šv. Kazimiero biografiją, kuri jį sužavėjusi).

Stebėjomės, kokie svetingi tie Aparecidos gyventojai: pačiam miesto centre tave kvieste kviečia užėiti pietų į kokį "gerą restoraną" – ir net nenorinčiam kiša po nosim patiekalų sąrašą. Mudu gi pasitenkinom šeimynišku Tėvų Redemptoristų vaišingumu; o arkivyskupo rezidencijoj pats Dom Geraldo pasikvietė ant kavutės.

ARKIVYSKUPAS KVIEČIA IR RIO DE JANEIRO LIETUVIUS

Aparecidos arkivyskupas, Dom Geraldo, pas jį apsilankiusius vizitantes klausinėjo apie Brazilijos lietuvius bei jų gyvenimą, teiravosi, ar yra ir daugiau kunigų lietuvių, ir pats prisiminė savo buvusį seminarijos profesūros kolegą a.a. prel. Zenoną Ignatavičių, vėliau tapusį Rio

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJAI

ELENA ir JONAS JAKATANVISKY (JAKUTAVIČIAI)

Mielieji lietuviškos spaudos rėmėjai širdingai dėkojame ir linkime gausios Dievo palaimos.

Administracija

Birželio (junho) 17 dieną

LIŪDNOJO BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

ir Brazilų Tautinė MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ:

10,30 val. PAMALDOS KATEDROJ, kurias laikys Dom Luciano Pedro Mendes de Almeida, Brazilijos Vyskupų Konferencijos Generalinis sekretorius.

Giedos jungtinis Lietuvių B-nės choras ir "Volungė"
Ypač šiais Jubilėjiniais Šv. Kazimiero Metais turime įrodyti, kad Lietuva gyva.

de Janeiro lietuvių generalvikaru.

Buvo kalbama ir apie religinį ir tautinį persekiojimą Lietuvoj, ypač gi apie varžymą maldininkų kelionių į vieną ar kitą Marijos šventovę mūsų Tėvynėje.

Todėl arkivyskupas, aptardamas lietuvių šventkelionę į Aparecidą šiais šv. Kazimiero metais, išreiškė gyvą pageidavimą, kad joje dalyvautų ne tik São Paulo, o ir Rio lietuviai.

Tad Aparecidos arkivyskupo ir savo vardu kviečiame kiek galima daugiau lietuvių dalyvauti šventkelionėje ypač šiais Kazimieriniais Metais: ne tik iš São Paulo ir apylinkių, o ir iš Rio de Janeiro bei kitų vietovių.

Taigi birželio (junho) 24 dieną, 10-tai valandai susitiksime prie Aparecidos bazilikos durų: su Brazilijos ir Lietuvos vėliavom, su šv. Kazimiero "karūna", senimas ir jaunimas, galimai tautiniais, rūbais, su choru, maldingai, organizuotai, laisvai. Laisvai, laisvoj žemėj, giedosim

"Marijos žemės" giesmes, ir melsimės, kartu su brazilų maldininkais, už ištvėrimingai kovojančią Lietuvą. Ir kelsim šv. Kazimiero, Lietuvos Globėjo, vardą.
(PG)

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

ŠEIMYVINĖ ARBATĖLĖ

Gegužės 17-tos popietėj vietinės ponios suruošė arbatėlę, su įvairiais lošimais ir loterija. Arbatėlės tikslas – daugiau vienyti apylinkės žmones ir sutelkti nors kiek pajamų išlyginti skoloms už salės remontą.

Kaip tik tą dieną sustreikavo São Paulo susisiekimo priemonės ir kitose dviejose artimose vietose vyko panašus moterų susitelkimas, tačiau arbatėlės rengėjos jaučiasi patenkintos gražiai praėjusia pramoga. Dabar ruošiasi joninėms – "festas juninas" – kurios buvo paskutinį birželio savaitgalį.

ŠV. KAZIMIERO, LIETUVOS GLOBĖJO, VIEŠAS PAMINĖJIMAS

jo vardo parapijoj, Mookoj

birželio (junho) 3 d.

Programa:

16 val.: MIŠIOS

MINĖJIMAS

MENINĖ PROGRAMA

VAIŠĖS

SKELBIMAS KONKURSU

VISI LIETUVIAI ESAME KVIEČIAMSI ŠVENTĖJE DALYVAUTI